

Betydning, thi man skulde dog nødigt her under Skin af at gennemføre en demokratisk Reform gennemføre Bestemmelser, der ville vanskeliggøre senere at komme til en Ændring af Landstingets Sammensætning.

Foruden de Forhold, der vedrøre selve Rigsdagsvalgretten, er der i Forslaget en Ting, som vedrører Folketingets Sammensætning, nemlig Forslaget om i § 32 at fastsætte Medlemsantallet til 132. Denne Fastsættelse af Folketingsmedlemmernes Antal have vi givet vor Tilslutning, og vi ere vedblivende villige til at medvirke til dens Gennemførelse. Men jeg maa meget beklage, at Regeringen ogsaa i Aar vil lade udgaa af den gældende Grundlov den Bestemmelse, der binder Valget i Enmandskredse grundlovs-mæssigt. Det er meget rigtigt, som det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgerby) sagde, at det nuværende Regeringsparti i Fjor lod denne Bestemmelse om Enmandskredse som Grundlovsbestemmelse udgaa som en Haand udstrakt til Højre, thi i Fjor tiltrængtes Højres Stemmer for overhovedet at sikre Gennemførelsen af den Forfatningstaktik, som det daværende, i tre Grupper splittede Venstre ønskede at gennemføre. Men i Aar foreligger der ikke denne Nødvendighed. I Aar kan Regeringsvenstre staa paa egne Ben, og jeg maa da meget beklage, et man er gaaet med til at stryge denne Bestemmelse om Enmandskredse. Man gaar derved med til at gøre noget meget slemt, noget efter den højtærede Landbrugsministers Mening meget slemt, nemlig til at rokke ved „Folketingets fundamentale Grundlag og lade Landstinget urørt“. Jeg synes, man ikke skal rokke ved Folketingets fundamentale Grundlag, før man ogsaa tager Landstingets op til Overvejelse og Behandling.

For nu at berolige os siger det ærede Medlem fra Esbjerg, at han kunde forsikre, at hans Parti ingen Sinde vilde gaa med til en Gennemførelse af Forholdstalsvalgmaaden, undtagen den privilegerede Valgret samtidig afskaffedes, og det er jo en meget værdifuld Erklæring. Men jeg maa maaske uden at støde nogen af de Herrer fra Regeringspartiet sige, at deres Erklæringer kan man tillæge meget stor Vægt, uhyre Vægt, og jeg skal gerne være med til at tillægge dem den allerstørste Vægt, men en saa stor Vægt som en Grundlovsbestemmelse have de dog ikke. Thi en Grundlovsbestemmelse kan man ikke komme væk fra, men de Herrer have belært os om, at Erklæringer kan man undertiden komme bort fra. Hvis De gennemføre denne Bestemmelse i § 32 i Grundloven og stryge

Bestemmelsen om, at Folketingsvalg skal foregaa i Enmandsvalgkredse, indføre De en Tilstand, hvorefter Forholdstalsvalg til Folketinget kan gennemføres uden Appel til Vælgerne. Den Sikkerhed, som ligger i Grundlovsbestemmelsen, at man ikke kan komme uden om Appellen til Vælgerne gennem et Valg særlig om den Ting, fjerne de Herrer ved at stryge denne lille Grundlovsbestemmelse. Jeg vil derfor ønske, at den maa blive genoptagen, medmindre de Herrer ville være med til at optage Forhandlingen om Landstingets Sammensætning. Da er der for vort Vedkommende intet som helst i Vejen for med Hensyn til Forholdstalsvalget ikke blot at gøre denne Indrømmelse, men at gaa langt videre. Thi naar jeg har anbefalet ikke at fjerne denne Bestemmelse, er det ingenlunde af Uvillie mod Forholdstalsvalgmaaden. Tværtimod, som Led i en samlet Forfatningsforandring tror jeg, at en Ordning, hvor man forbandt Forholdstalsvalg med Valg i Enmandskredse, saaledes som dette System blev drøftet forrige Aar og vandt Tilslutning fra mange Sider, ogsaa hos det ærede Medlem fra Æbeltoft, vil være nyttig og maaske nødvendig.

Altsaa, Spørgsmaalet til Venstre og til Regeringen er, om man vil være villig til at optage Forhandlingen om Landstingets Omdannelse. Regeringen har ganske vist ved at fremlægge dette Lovforslag og ved at henvise til Stillingen i Fjor i Grunden sagt Nej paa Forhaand, men det maa dog være tilladt at spørge: Hvorfor? Hvorfor er den privilegerede Valgrets Afskaffelse den eneste Forfatningsforandring, som er udelukket fra Drøftelse? Thi ellers forandre De Landstinget totalt. Hvorfor? Ja, det ærede Medlem fra Esbjerg har i Dag i meget stærke Ord gentaget, hvad det ærede Medlem fra Ringkøbing noget behændigere har udtalt ved tidligere Lejligheder, nemlig, at det er for at styrke Folketinget. Vi skulle have Folketinget styrket til den kommende Kamp mod Landstinget. Nu vil jeg for det første have Lov til at sige, at hvis man ved Gennemførelse af Kvindevalgret og Udvidelse af Valgrets alderen styrker Folketinget, styrker man sandelig ogsaa samtidig Landstinget. Thi akkurat den samme Fornøjelse bliver Landstinget til Del. Hvad man gør ved dette Grundlovsforslag er at indføre disse foryngende Elementer: Kvindevalgret og de Unge Valgret i det gamle privilegerede Klasse-system. De hælde ny Vin i de gamle Lædersække. Men er det nu for det første forstandigt, naar det, man først og fremmest ønsker, er at faa Landstinget helt og holdent